

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ กระบวนการรวมพลังของชุมชนท้องถิ่นเพื่อคัดค้านการกำจัด

มูลฝอยแบบฝังกลบในชุมชน : กรณีศึกษา บ้านเกษตรใหม่

อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางมลวิภา ศิริโหราชัย

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ประสาน ตั้งสิกบุตร ประธานกรรมการ

ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลีสุวรรณ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษา กระบวนการรวมพลังของชุมชนท้องถิ่น เพื่อคัดค้านการกำจัดมูลฝอยแบบฝังกลบในชุมชน กรณีศึกษาร้านเกษตรใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสาเหตุ องค์ประกอบ เงื่อนไข ที่เชื่อมโยงให้เกิดการรวมพลังของชุมชนท้องถิ่น และศึกษา ข้อเสนอแนวทางการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการฝังกลบมูลฝอยของชุมชนโดยชุมชน วิธีการศึกษาได้เลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ การสัมภาษณ์ การสำรวจ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกและจัดระบบข้อมูลตามความสัมพันธ์และหน้าที่เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายและเหตุผลของคนในชุมชนตามปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

ผลการศึกษา พบว่า ประชาสังคมเป็นพื้นฐานของชุมชนบ้านเกษตรใหม่ ซึ่งมีวิถีชีวิตที่พึ่งพาอาศัย มีความรักเอื้ออาทร และผ่านความลำบากมาด้วยกันจากการต่อสู้ช่วงชิงที่ทำกินในอดีตที่ผ่านมา เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลให้การรวมพลังเคลื่อนไหวคัดค้านการสร้างหลุมกำจัดมูลฝอยทำให้มีศักยภาพที่สามารถสร้างอำนาจต่อรอง เพื่อปกป้องทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

สาเหตุการทำให้ชุมชนรวมพลังเคลื่อนไหว คือ มีการนำมูลฝอยมาทิ้งในบ่อดินโดยไม่แจ้งชุมชน การไม่ปฏิบัติตามสัญญาเงื่อนไขข้อตกลงในการดำเนินการฝังกลบมูลฝอย ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาผลกระทบ ด้านกลิ่นเหม็นของมูลฝอย ที่มีผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน แต่การแก้ไขปัญหาของเทศบาลนครเชียงใหม่ ไม่ได้จัดการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุทำให้ปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะกลิ่นเหม็นของมูลฝอยยังคงเกิดขึ้นอยู่เสมอ การนำมูลฝอยมาทิ้งบริเวณหมู่บ้านหลังจากการปิดบ่ออย่างถาวรเป็นการกระตุ้นให้

เกิดการเคลื่อนไหวรวมพลังของชุมชนอย่างรวดเร็วองค์ประกอบของการเคลื่อนไหวทางสังคมของชุมชนบ้านเกษตรใหม่ ได้แก่ การกระทำร่วมกัน มีการประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความเชื่อมั่นในความเข้มแข็ง มีความพร้อมเพียงในการจัดการ มีอุดมการณ์ที่ยึดมั่น คือ การไม่ยินยอมให้มีการดำเนินการกำจัดมูลฝอยแบบฝังกลบในชุมชนอีก

เงื่อนไขที่ส่งเสริมให้เกิดการรวมพลังเคลื่อนไหวของชุมชน คือ ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการเคลื่อนไหว และการตอบโต้ ในการแก้ไขปัญหาผลกระทบทุกครั้งของเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่ทำให้ประชาชนเห็นว่าไม่มีความห่วงใยประชาชนอย่างจริงจัง กับเงื่อนไขความเชื่อมั่นในพลังของชุมชนที่สามารถแก้ไขปัญหาคือ

.....แนวทางลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่น่าเสนอโดยชุมชนได้แก่ ให้เทศบาลนครเชียงใหม่รับผิดชอบมากขึ้นในการเฝ้าระวังสภาพแวดล้อมและแก้ไขปรับปรุง หากเกิดผลกระทบทั้งในด้านปฏิบัติและงบประมาณค่าใช้จ่าย โดยมีหน่วยงานของรัฐในท้องถิ่น คือ ที่ว่าการอำเภอสันทราย และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ร่วมเป็นผู้ดำเนินการควบคุมดูแลร่วมกับชุมชนบ้านเกษตรใหม่

Independent Study Title	Mobilization Process of Local Community in Opposing Sanitary Landfill : A Case Study of Ban Kasetmai, San Sai District, Chiang Mai Province	
Author	Mrs. Monvipa Sirihorachai	
M.A.	Man and Environment Management	
Examining Committee :	Lecturer Prasarn Tangsikabuth	Chairperson
	Prof. Dr. Manat Suwan	Member
	Assoc. Prof. Dr. Chukiat Leesuwana	Member

Abstract

The objectives of Mobilization Process of Local Community in Opposing Sanitary Landfill ; A Case Study of Ban Kasetmai, San Sai District, Chiang Mai Province are studying the causes, components and conditions which are linked to mobilize in local community. And also to study the ways to reduce the environmental reflection from community sanitary landfill by the community. The methods of studying have been chosen the qualitative research by interviewing, surveying, participate and unparticipate observation and groups discussing in order to collect the information.

The studied result has been found that the civil society is the fundament in the community of Ban Kasetmai. From the way of lives, they are dependent, compassionate, love and had the difficulty from fighting for lands which is caused for the mobilization in opposing sanitary landfill. They are potential to have power to negotiate in order to protect the resources and environment of the community.

The causes of mobilization in community are rubbish has been left in the well without informing, The agreement in sanitary landfill has not been done which is reflected especially to the environment a bad smell of rubbish causes damages to the population health. The Chiang Mai municipality has not solved the garbage problem yet which always causes the bad smell to people After the well was closed the rubbish has been left in the village that makes the mobilization to the community rapidly. The social movement of Ban Kasetmai community is the co-operation, they coordinate as one,

believe in the strength, unite in the management and idealize as opposing sanitary landfill in the community.

The conditions which are supported to mobilize in the local community are the benefits of its mobilization and the response in solving the problem of the Chiang Mai municipality. It is shown that there is no concern to the population and there is the belief in the power of the community which can solve the problems.

The way to reduce the environmental reflection by the community is for the Chiang Mai municipality to be more responsible for the environment and solve the problem if there is the reflection whether the operation and expenses. There are offices in the local government known as San Sai District office and Mae-jo university for controlling and looking after the process together with Ban Kasetmai community.